

بیمارستان تأمین اجتماعی سنندج

سکته مغزی

بخش داخلی - پاییز ۱۴۰۰

کمیته آموزش بیمار

آدرس وب سایت بیمارستان جهت مطالعه

پمفلت:

www.sanandaj.tamin.ir

سکته مغزی (حوادث عروقی مغزی) زمانی رخ

میدهد که یک لخته خونی باعث انسداد شریان خون رسان به مغز می شود. به بیان دیگر اگر خونرسانی به قسمتی از مغز دچار اختلال شده و متوقف گردد. این قسمت از مغز دیگر نمی تواند عملکرد طبیعی خود را داشته باشد.

سکته مغزی در انواع شکلهای زیر می تواند بروز کند:

سکته هایی که به دلیل کاهش خونرسانی به مغز اتفاق می افتند (در این حالت آسیب دائمی به سلولهای مغزی وارد نمی شود و علائم عصبی در کمتر از 24 ساعت برطرف می شوند).

سکته خونریزی دهنده :

این نوع سکته در اثر نشت و پارگی یک سرخرگ مغزی ایجاد می شود. خونریزی یا در اثر شرایطی مثل فشار خون بسیار بالا که بر روی رگها فشار وارد می کند ایجاد می شود و یا گاهی درعین اینکه فشار خون خیلی بالا نیست در اثر ضعف قسمتی از جداره رگ، پارگی ایجاد شده و خون وارد بافت مغزی می شود. گاهی نیز ارتباطات غیر طبیعی بین شریانها و وریدهای مغزی عامل ایجاد خونریزی است.

سکته های مغزی با چه علائمی همراه هستند؟

- بی حسی و کرختی صورت، بازوها یا پاها به خصوص در یک طرف بدن
- فلج صورت، بازو و پاها در یک طرف بدن
- عدم تعادل و لنگ زدن
- اختلال در تکلم یا در درک کلام
- اشکال در بلع
- کرختی و سوزش قسمت های بدن، اشکال در درک وضعیت و موقعیت
- دو بینی، تاری دید یا از دست دادن بینایی به خصوص در یک چشم
- سردرد شدید و ناگهانی
- از دست دادن حافظه کوتاه مدت و طولانی مدت
- سرگیجه بدون دلیل و سقوط ناگهانی
- بی اختیاری ادرار و مدفوع
- اشکال در پیدا کردن کلمات و فهمیدن آن چیزی که دیگران می گویند.
- عدم توانایی در انجام حرکات ظریف
- سردرد شدید ناگهانی بدون علت مشخص

عوامل زمینه ساز سکنه های مغزی کدامند؟

□ سابقه خانوادگی : کسانی که در فامیل نزدیک خود (پدر، مادر، برادر و خواهر) سابقه بروز سکنه مغزی دارند خطر سکنه مغزی در آنها کمی بالاتر از افرادی است که در فامیل خود سکنه مغزی نداشته اند.

□ سن : هر چه سن بالاتر رود، خطر سکنه مغزی بالاتر می رود.

□ جنس : اگر چه زن و مرد تقریباً بطور یکسان مبتلا به سکنه مغزی می شوند ولی مرگ و میر زنان پس از ابتلا به سکنه بالاتر است.

□ نژاد : سیاهپوستان نسبت به سفیدپوستان بیشتر دچار

سکنه مغزی می شوند که یکی از دلایل این امر شایعتر بودن فشار خون و دیابت در سیاهپوستان است.

□ فشار خون بالا

□ کلسترول بالا

□ سیگار

□ دیابت یا بیماری قند

□ چاقی

□ بیماریهای قلبی عروقی

□ سابقه قبلی سکنه مغزی در یک فرد

□ قرص های ضد بارداری

چه موقع باید بدنبال توصیه ها و مراقبتهای پزشکی بود؟

در هنگام مواجه شدن با فردی که علائم سکنه مغزی را نشان می دهد، علاوه بر رساندن فرد به مرکز مجهز انجام اقدامات دیگری نیز مفید می باشد مثلاً اگر بیمار تنفس ندارد باید عملیات احیاء و تنفس مصنوعی را برای بیمار شروع کرد و اگر دچار استفراغ شده است، سر بیمار را به یک طرف باید منحرف کرد تا محتویات استفراغ وارد ریه فرد نشود، همچنین از خوردن و آشامیدن توسط وی باید جلوگیری کرد.

مهمترین جنبه از موارد فوق رساندن سریع بیمار به یک مرکز درمانی است زیرا هر دقیقه که از سکنه مغزی می گذرد آسیب وارده به فرد عمیق تر می شود و در اکثر موارد موفقیت درمان بستگی به این دارد که بیمار خیلی زود به بیمارستان رسانده شود.

سکنه های مغزی چگونه درمان می شوند؟

درمان سکنه ها در برخی از موارد از داروهای حل کننده لخته ها استفاده می شود. اما بطور کلی درمان آن براساس مراقبتهای حمایتی (فیزیوتراپی و کاردرمانی) و پیشگیری ثانوی با داروهای ضدپلاکتی مانند آسپرین و دی پیریدامول برای جلوگیری از لخته شدن مجدد خون در رگهای مغزی انجام می شود.

توصیه هایی که لازم است پس از سکنه مغزی رعایت کنید:

- فشار خون را در حد طبیعی نگه دارید.
- سیگار نکشید.
- وزن خود را در حد طبیعی نگه دارید.
- قند و چربی خون خود را در حد طبیعی نگه دارید.
- رژیم غذایی کم نمک و کم چرب استفاده کنید.

منبع: کتاب برونر - سوارث مغز و اعصاب